April 2019

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Free School Meals

Frequently Asked Questions

Following consultation (6 June to 14 September 2018) from 1 April 2019 the Welsh Government is introducing an earned income threshold of £7,400 for Universal Credit claimants for the purpose of assessing eligibility for free school meals. The introduction of this threshold means that from the 1 April 2019, households in receipt of Universal Credit who have annualised net earnings from employment or self-employment of £7,400 or less will be eligible for free school meals. Households in receipt of Universal Credit earning above this threshold will not be eligible. Alongside this threshold, transitional protection measures will also be introduced, which will protect families from losing entitlement to free school meals for a limited period of time.

Answers to frequently asked questions around these changes can be found below:

Eligibility checking system

Will the eligibility checking system be able to calculate results based on the new threshold?

- Yes – a technical change is being made to the eligibility checking system to ensure that it continues to give accurate results when the eligibility criteria changes on 1st April 2019. From the 1st April onwards, the ECS will apply the earned income threshold of £7,400 to checks on Universal Credit claimants.

Will the response from the eligibility checking system consider eligibility based on a pupil's eligibility before the new threshold is introduced?

- Up until midnight on the 31st March, all checks for free school meals claimants on Universal Credit in Wales, whether by batch or online, will be under the current eligibility rules so all households on Universal Credit will be eligible. From the 1 April onwards, the earned income threshold of £7,400 will be applied.

Transitional Protection

How long do the transitional protections last?

- All pupils who are eligible for free school meals prior to 1 April 2019 will be protected until 31 December 2023. At this point, pupils who are still in the school system will continue to be protected until the end of their current phase of education (primary or secondary).
- Any pupil who becomes eligible for a free school meal in the period between 1 April 2019 and 31 December 2023 will also be protected until the end of the rollout of Universal Credit (currently scheduled to complete on 31 December 2023). At this point, pupils who are still in the school system will continue to be protected until the end of their current phase of education (primary or secondary).

Are children still protected if their parents stop receiving benefits entirely?

- Yes, pupils remain protected until 31 December 2023 and then to the end of their current phase of education, regardless of whether their circumstances change.

What happens if the child moves to live with another family member, who does not meet the eligibility criteria?

- The protection is awarded to the individual child. If they move to live with another family member, they will keep their protection, even if the family member they move to live with does not meet the eligibility criteria.

If the child leaves the country during the protection period, then returns later, will they keep the protection?

- Yes, the child will remain protected until 31 December 2023, and then until the end of their current phase of education (primary or secondary).

Will the eligibility checking system identify pupils who are transitionally protected?

- No. The eligibility checking system is not able to identify pupils who are transitionally protected. This means local authorities will have to maintain a record of transitionally protected pupils.

Will transitionally protected pupils be recorded on the school census (PLASC?)

- Yes. Pupils will need to be recorded on PLASC as normal, including whether they are transitionally protected or not.

How will transitional protection affect funding for the Pupil Development Grant?

- The Pupil Development Grant is based on the number of pupils eligible for free school meals. We have fixed the amount of Pupil Development Grant payable in 2019/20.

What happens if the child is fostered or taken into care?

- The protection is awarded to the individual child. If they are fostered or taken into care, they will keep their protection.
- Foster allowance is not a qualifying benefit for free school meals if a new claim for free school meals is being made.

Will transitional protections also apply to claimants who qualify through support under the Immigration & Asylum Act 1999 and Pension Credit?

- Transitional protection will apply to claimants on Universal Credit or legacy benefits[1]. We are not changing the current free school meals criteria for children whose parents receive:
  - support provided under Part 6 of the Immigration and Asylum Act 1999 or
  - the guarantee element of Pension Credit.

  As these qualifying benefits are not to be replaced by Universal Credit, children who are eligible for free school meals through these benefits will therefore receive free school meals for as long as their parent(s) retain the benefit. When their parents cease to be eligible for those benefits, transitional protection will not apply.

  As regards ensuring that these pupils are not included in the record of transitionally protected pupils, there are challenges as the eligibility checking system doesn't show why a pupil is eligible for free school meals. However, when parents who are asylum seekers make a claim for free school meals, they provide their National Asylum Support Service (NASS) Number, rather than a National Insurance number. Local authorities will therefore be able to identify them at that point.

How should schools record protected pupils on the school census?

- A new <FSMTransitionalProtection> data element will be added to the pupil level annual school census (PLASC) from January 2020. The existing <FSMEligible> will also remain part of the census. After the threshold is introduced and as the rollout of UC continues, pupils who are eligible for FSM will need to be flagged as 1 (for true) against

[1] The legacy benefits that are being replaced by Universal Credit are Income Support, Income based Jobseeker's Allowance, Income-related Employment and Support Allowance, Child Tax Credit, Working Tax Credit, and Housing Benefit. The current free school meal eligibility criteria include Income Support, Income-based Jobseeker's Allowance, Income-related Employment and Support Allowance, Child Tax Credit (provided they are not entitled to Working Tax Credit and their annual income does not exceed £16,190) and Working Tax Credit run-on (paid for 4 weeks after a claimant stops qualifying for Working Tax Credit).

<FSMEligible> and <FSMTransitionalProtection> in the PLASC. Those pupils who are no longer eligible but receive FSM due to transitional protection, will be flagged as 1 (for true) against <FSMTransitionalProtection> and 0 (for false) against <FSMEligible>. Pupils who are not eligible and do not receive transitional protection need to be flagged as 0 (for false) against <FSMEligible> and <FSMTrantisionalProtection>.

Manual Process

What is the manual process and when is it needed?

- On rare occasions, the eligibility checking system will not be able to determine eligibility. This is due to a problem with the Department for Work and Pensions interface which prevents it from being able to return accurate results to the eligibility checking system for couples on Universal Credit Live Service (the old Universal Credit system). Although this number is depleting, it does mean there may be occasions where eligibility must be worked out manually. The manual process is the new qualifier which will involve asking parents for evidence of earnings and assessing it against the earned income threshold for free school meals. Three assessment periods may be considered, to take into account irregular earnings.

How do I assess earnings?

- When making an assessment, you must start with the most recent complete assessment period following the parent's request for free school meals. The date of request is the date which the parent submits their information (name, national insurance number, date of birth) and gives permission for their eligibility to be checked.
- Check 1. For the first assessment period, are earnings below Threshold 1? If so, the claimant is eligible. If not, proceed to Check 2 (subject to data being available).
- Check 2. Are Assessment Period 1's earnings + Assessment Period 2's earnings below Threshold 2? If so, the claimant is eligible. If not, proceed to Check 3 (subject to data being available).
- Check 3. Are Assessment Period 1's earnings + Assessment Period 2's earnings + Assessment Period 3's earnings below Threshold 3? If so, then claimant is eligible. If not, then the claimant is not eligible.

What happens if the claimant only has 1 month of Universal Credit statements?

- If the parent only has one month of Universal Credit statements, you must compare their earnings in this period to the relevant earnings threshold (£616.67). If they earn below this threshold, they are eligible for free school meals. If they are not eligible, they may reapply in the following month when they can provide further Universal Credit statements if they believe they now satisfy the criteria.

What should we do if the Universal Credit statement shows no take home pay?

- If the Universal Credit statement doesn't shows take home pay (or has no take home pay section), you can safely assume that the take home pay for that period is £0.00 and the claimant is eligible.

Eligibility criteria

Can claims for free school meals be backdated?

- No, a child is only eligible for free school meals from the date on which their eligibility was confirmed. There is no provision to backdate eligibility for free school meals.

Are children eligible for free school meals during the Initial Assessment Period for Universal Credit?

- When an individual first makes a claim for Universal Credit, they will undergo an initial assessment period, during which time their eligibility for Universal Credit is determined. A child is not eligible for free school meals during this period as their parents' receipt of Universal Credit (and their net earnings) has not yet been confirmed.
-

- LAs can provide free meals for pupils at their discretion during this period; however, the pupil should not receive a meal under the benefits-based rules and must **not** be recorded as FSM eligible until their eligibility has been verified

What result will the eligibility checking system (ECS) return for self-employed Universal Credit claimants?

- Currently these claimants may appear as not eligible. In line with the guidance provided, if a free school meal claimant declares themselves as self-employed or queries the result of an ECS check, a manual check should be completed. Further guidance on this can be found in the March webinar slides.

Schools

Have schools been told about these changes?

- We are currently drafting frequently asked questions (FAQs) that can be used by local authorities to share information regarding these changes with their schools. We are also preparing FAQs for parents, which will be circulated.
- Local authorities are responsible for communicating these changes to their schools, and making sure the schools are able to report on free school meals accurately for the PLASC returns.

What happens in schools with no sixth forms?

Free school meals are not provided in the Further Education sector in Wales, therefore children who attend Further Education Institutions will not receive free school meals.

What happens if the child is eligible for free school meals or protected but they do not want to take up the meal?

- Parents or their child can choose to not take up their free school meal. They will remain eligible for free school meals or protected and can choose to take up the meals at a later point during the rollout period if they wish. Therefore, it is important to keep good records of FSM eligibility and transitional protection, even if children do not take up the meals.

April 2019

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

ATKINS
Member of the SNC-Lavalin Group
SNC·LAVALIN

Prydau Ysgol am Ddim
Cwestiynau Cyffredin

Yn dilyn ymgynghoriad (Mehefin 6ed i Medi 14eg 2018), o'r 1 Ebrill 2019 bydd Llywodraeth Cymru yn cyflwyno trothwy incwm a enillir o £7,400 i hawlwyr Credyd Cynhwysol er mwyn asesu eu cymhwysedd ar gyfer prydau ysgol am ddim. Mae cyflwyniad y trothwy hwn yn golygu o1 Ebrill 2019 fydd aelwydydd sydd yn derbyn Credyd Cynhwysol sydd ag enillion net blynyddol o £7,400 neu lai o gyflogaeth neu hunangyflogaeth yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim. Bydd aelwydydd sy'n derbyn Credyd Cynhwysol sydd yn ennill mwy na'r trothwy ddim yn gymwys.
Ochr yn ochr â'r trothwy, bydd mesurau amddiffyniad trosiannol yn cael eu cyflwyno, a fydd yn diogelu teuluoedd rhag colli eu hawl i gael prydau ysgol am ddim am gyfnod cyfyngedig.

Mae atebion i gwestiynau cyffredin ynglŷn â'r newidiadau hwn ar gael isod:

System gwirio cymhwystra ar gyfer prydau ysgol am ddim

A fydd y system gwirio cymhwystra yn gallu cyfrifo canlyniadau yn seiliedig ar y trothwy newydd?

- Bydd – mae newid technegol yn cael ei wneud i'r system gwirio cymhwystra er mwyn sicrhau fydd y system yn parhau i roi canlyniadau manwl cywir pan mae'r meini prawf cymhwysedd yn newid ar y 1 Ebrill 2019. O 1 Ebrill ymlaen, bydd y system yn gweithredu'r trothwy incwm a enillir o £7,400 er mwyn hawlwyr Credyd Cynhwysol.

A fydd yr ymateb gan y system gwirio cymhwystra yn cysidro cymhwystra yn seiliedig ar gymhwystra disgybl cyn i'r trothwy incwm a enillir newydd gael ei gyflwyno?

- Hyd at hanner nos ar 31 Mawrth, bydd pob gwiriad ar gyfer hawlwyr prydau ysgol am ddim sy'n derbyn Credyd Cynhwysol yng Nghymru, pe bai trwy swp neu ar-lein, wedi ei berfformio o dan y rheolau cymhwystra presennol. Fel canlyniad bydd pob aelwyd sy'n derbyn Credyd Cynhwysol yn gymwys. O 1 Ebrill ymlaen, bydd y trothwy incwm a enillir o £7,400 yn cael ei weithredu.

Amddiffyniad trosiannol

Pa mor hir mae'r mesurau amddiffyniad trosiannol yn parhau?

- Bydd pob disgybl sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim cyn 1 Ebrill 2019 wedi'i warchod tan 31 Rhagfyr 2023. Bryd hynny, bydd disgyblion sydd yn y system ysgol yn parhau i gael eu hamddiffyn tan ddiwedd eu cyfnod presennol o addysg (cynradd neu uwchradd).
- Bydd unrhyw ddisgybl sy'n dod yn gymwys am brydau ysgol am ddim yn y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2019 a 31 Rhagfyr 2023 hefyd yn cael ei amddiffyn tan ddiwedd y broses o gyflwyno'r Credyd Cynhwysol (sydd wedi'i drefnu ar hyn o bryd i gwblhau ym mis Rhagfyr 2023). Bryd hynny, bydd disgyblion sydd dal yn y system ysgol yn parhau i gael eu hamddiffyn tan ddiwedd eu cyfnod presennol o addysg (cynradd neu uwchradd).

Ydy plant yn dal i gael eu hamddiffyn os dydy eu rhieni ddim yn derbyn budd-daliadau mwyach o gwbl?

- Ydy, bydd disgyblion yn parhau i gael eu hamddiffyn tan 31 Rhagfyr 2023 ac yna tan ddiwedd eu cyfnod presennol o addysg, hyd yn oed os mae eu hamgylcheddau yn newid.

Beth sy'n digwydd os mae plentyn yn symud i fyw hefo aelod arall o'r teulu, sydd ddim yn bodloni'r meini prawf?

- Mae'r amddiffyniad yn cael ei roi i'r plentyn unigol, nid i'r rhiant. Os mae'r plentyn yn symud i fyw hefo aelod arall o'r teulu, byddent yn cadw'r amddiffyniad, hyd yn oed os nad yw'r aelod o'r teulu y maent yn symud i fyw efo yn bodloni'r meini prawf.

Os mae'r plentyn yn gadael y wlad yn ystod y cyfnod amddiffyniad, ond yn dychwelyd yn ddiweddarach, a fydd y plentyn yn cadw'r amddiffyniad?

- Bydd y plentyn yn parhau i gael ei ammddiffyn hyd at 31Rhagfyr 2023 , ac yna tan ddiwedd eu cyfnod presennol o addysg (cynradd neu uwchradd).

Bydd y system gwirio cymhwystra yn medru adnabod disgyblion sydd yn cael eu hamddiffyn wrth bontio?

- Na fydd. Dydi'r system gwirio cymhwystra ddim yn medru adnabod disgyblion sydd yn cael eu hamddiffyn wrth bontio. Mae hyn yn golygu fod rhaid i awdurdodau lleol cadw cofnod o ddisgyblion sydd yn cael eu hamddiffyn wrth bontio.

A fydd disgyblion sydd yn cael eu hamddiffyn wrth bontio yn cael eu cofnodi ar gyfrifiad yr ysgol (CYBLD?)

- Bydd disgyblion yn cael eu cofnodi ar CYBLD fel arfer, gan gynnwys os ydynt yn cael eu hamddiffyn wrth bontio neu ddim.

Sut fydd amddiffyniad trosiannol yn effeithio cyllid ar gyfer y Grant Datblygu Disgyblion?

- Mae'r Grant Datblygu Disgyblion yn seiliedig ar nifer y disgyblion sydd yn gymwys am brydau ysgol am ddim. Rydym wedi penodi swm y Grant Datblygu Disgyblion sy'n daladwy yn 2019/20.

Beth sy'n digwydd os bydd plentyn cael ei faethu neu ei roi mewn gofal?

- Mae'r amddiffyniad yn cael ei roi i'r plentyn unigol. Os bydd y plentyn yn cael ei faethu neu ei roi mewn gofal, bydd yn cadw'i amddiffyniad.
- Nid yw lwfans maethu yn fudd-dal cymhwyso ar gyfer prydau ysgol am ddim os oes hawliad newydd am brydau ysgol am ddim yn cael ei wneud.

A fydd amddiffyniadau wrth bontio yn berthnasol i hawlwyr sy'n cymhwyso trwy gymorth o dan Ddeddf Mewnfudo a Lloches 1999 a'r Credyd Pensiwn?

- Bydd amddiffyn wrth bontio yn berthnasol i hawlwyr sy'n derbyn y Credyd Cynhwysol neu fudd-daliadau etifeddol [2]. Nid ydym yn newid y meini prawf presennol ar gyfer prydau ysgol am ddim i blant y mae eu rhieni yn derbyn:
  - cymorth a roddir o dan Ran 6 Ddeddf Mewnfudo a Lloches 1999 neu
  - elfen warantedig y Credyd Pensiwn.

[2] Y budd-daliadau etifeddol sy'n cael eu disodli gan y Credyd Cynhwysol yw Cymhorthdal Incwm, Lwfans Ceisio Gwaith yn Seiliedig ar Incwm, Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn Seiliedig ar Incwm, Credyd Treth Plant, Credyd Treth Gwaith a Budd-dal Tai. Mae'r meini prawf presennol ar gyfer prydau ysgol am ddim yn cynnwys Cymhorthdal Incwm, Lwfans Ceisio Gwaith yn Seiliedig ar Incwm, Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn Seiliedig ar Incwm, Credyd Treth Plant (ar yr amod nad yw'r unigolyn yn gymwys i gael Credyd Treth Gwaith ac nid yw ei incwm blynyddol yn fwy na £16,190) ac estyniad y Credyd Treth Gwaith (a delir am 4 wythnos ar ôl i hawliwr roi'r gorau i fod yn gymwys am y Credyd Treth Gwaith).

Gan nad yw'r Credyd Cynhwysol yn disodli'r budd-daliadau cymhwyso hyn, bydd plant sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim trwy'r budd-daliadau hyn felly'n derbyn prydau ysgol am ddim cyhyd ag y bydd eu rhiant/rhieni yn parhau i gael y budd-dal. Pan na fydd eu rhieni'n gymwys i gael y budd-daliadau hynny mwyach, ni fydd amddiffyn wrth bontio yn berthnasol mwyach.

O ran sicrhau nad yw'r disgyblion hyn yn cael eu cynnwys yn y cofnod o ddisgyblion wedi'u hamddiffyn wrth bontio, mae heriau'n bodoli gan nad yw'r system gwirio cymhwysedd yn dangos pam mae disgybl yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim. Fodd bynnag, pan fydd rhieni sy'n geiswyr lloches yn hawlio prydau ysgol am ddim, maent yn darparu eu Rhif gan y Gwasanaeth Cynnal Cenedlaethol i Geiswyr Lloches (NASS), yn hytrach na rhif Yswiriant Gwladol. Felly, bydd awdurdodau lleol yn gallu eu hadnabod nhw bryd hynny.

Sut dylai disgyblion wedi'u hamddiffyn gael eu cofnodi gan ysgolion ar y cyfrifiad ysgolion?

- Bydd elfen ddata <FSMTransitionalProtection> newydd yn cael ei hychwanegu at y cyfrifiad ysgolion blynyddol ar lefel disgyblion (CYBLD) o fis Ionawr 2020 ymlaen. Bydd y <FSMEligible> presennol yn parhau'n rhan o'r cyfrifiad hefyd. Ar ôl cyflwyno'r trothwy ac wrth i'r broses o gyflwyno'r Credyd Cynhwysol barhau, bydd angen dangos disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim ar ffurf 1 (ar gyfer 'cywir') yn erbyn <FSMEligible> ac <FSMTransitionalProtection> yn CYBLD. Bydd y disgyblion hynny nad ydynt yn gymwys mwyach ond sy'n cael prydau ysgol am ddim oherwydd eu bod wedi'u hamddiffyn wrth bontio, yn cael eu dangos ar ffurf 1 (ar gyfer 'cywir') yn erbyn <FSMTransitionalProtection> a 0 (ar gyfer 'anghywir') yn erbyn <FSMEligible>. Bydd angen dangos disgyblion nad ydynt yn gymwys ac nad ydynt wedi'u hamddiffyn wrth bontio ar ffurf 0 (ar gyfer 'anghywir') yn erbyn <FSMEligible> ac <FSMTransitionalProtection>.

<u>Y broses bapur</u>

Beth ydy'r proses bapur a phryd mae ei angen?

- Yn anaml, ni fydd y system gwirio cymhwystra yn gallu cadarnhau cymhwystra. Mae hyn oherwydd problem gyda rhyngwyneb yr Adran Gwaith a Phensiynau, sydd yn atal y system rhag dychwelyd canlyniadau manwl cywir i'r system gwirio cymhwystra ar gyfer cyplau sydd ar Wasanaeth 'Fyw' Credyd Cynhwysol(yr hen system Credyd Cynhwysol). Er bod y nifer hwn yn gostwng, ar adegau fydd rhaid penderfynu cymhwystra trwy ddefnyddio'r proses bapur. Mae'r broses bapur yn ateb ategol newydd. Fydd o'n golygu gofyn i rieni am dystiolaeth o enillion, ac asesu'r dystiolaeth hon yn erbyn y trothwy incwm a enillir ar gyfer prydau ysgol am ddim. Gallai tri chyfnod asesu cael eu hystyried er mwyn ystyried enillion afreolaidd.

Sut ydw i yn asesu enillion?

- Pan yr ydych yn gwneud asesiad, rhaid dechrau efo'r cyfnod asesu cyflawn diweddaraf sy'n dilyn cais y rhiant am brydau ysgol am ddim. Dyddiad y cais yw'r dyddiad pan mae'r rhiant yn cyflwyno eu gwybodaeth (enw, rhif yswiriant gwladol, dyddiad geni) ac yn rhoi caniatad i wirio eu cymhwystra.
- Gwiriad 1. Am y cyfnod asesu cyntaf, ydy'r enillion yn disgyn islaw Trothwy 1? Os ydyn, mae'r hawliwr yn gymwys. Os nac ydynt, ewch i Wiriad 2 (os mae'r data ar gael).
- Gwiriad 2. Ydy'r enillion o Gyfnod Asesu 1 + Cyfnod Asesu 2 yn disgyn islaw Trothwy 2? Os ydynt, mae'r hawliwr yn gymwys. Os nac ydynt, ewch i Wiriad 3 (os mae'r data ar gael).
- Gwiriad 3. Ydy'r enillion o Gyfnod Asesu 1 + Cyfnod Asesu 2 + Cyfnod Asesu 3 yn disgyn islaw Trothwy 3? Os ydynt, mae'r hawliwr yn gymwys. Os nac ydynt, mae'r hawliwr yn anghymwys.

Beth sy'n digwydd os dim ond mis o ddatganiadau Credyd Cynhwysol sydd gan hawliwr?

- Os dim ond un mis o ddatganiadau Credyd Cynhwysol sydd gan riant, rhaid cymharu'r enillion yn y cyfnod yno gyda'r trothwy enillion perthnasol (£616.67). Os ydynt yn ennill llai na'r trothwy, maent yn gymwys am brydau ysgol am ddim. Os nad ydynt yn gymwys, gallent ailymgeisio'r mis wedyn, pan fyddent yn medru darparu datganiadau Credyd Cynhwysol pellach, os ydynt yn credu eu bod yn bodloni'r meini prawf.

Beth dyle ni wneud os ydy'r datganiad Credyd Cynhwysol yn dangos dim tâl net?

- Os nad yw'r datganiad Credyd Cynhwysol yn dangos tâl net (neu os nad oes gan y datganiad adran ar gyfer tâl net) gallwch gymryd fod y tâl net am y cyfnod yno yn £0.00 a bod yr hawliwr yn gymwys.

Meini Prawf Cymhwysedd

Gall hawliadau am brydau ysgol am ddim cael eu hôl-ddyddio?

- Na, mae plentyn ond yn gymwys am brydau ysgol am ddim o'r dyddiad y cafodd ei gymhwystra ei gadarnhau. Nid oes modd ôl-ddyddio cymhwysedd am brydau ysgol am ddim.

A yw ysgolion wedi cael gwybod am y newidiadau hyn?

- Ar hyn o bryd, rydym ni'n drafftio cwestiynau cyffredin y gall awdurdodau lleol (ALlau) eu defnyddio er mwyn rhannu gwybodaeth am y newidiadau hyn gyda'u hysgolion. Hefyd, rydym ni'n paratoi cwestiynau cyffredin i rieni, a bydd y rhain yn cael eu dosbarthu.
- Awdurdodau lleol sy'n gyfrifol am gyfleu'r newidiadau hyn i'w hysgolion ac am wneud yn siwr bod ysgolion yn gallu rhoi adroddiadau cywir am brydau ysgol am ddim, ar gyfer ffurflenni CYBLD.

Beth sy'n digwydd os bydd y plentyn yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim neu wedi'i amddiffyn, ond nid yw eisiau cael y prydau?

- Gall rhieni neu eu plant ddewis peidio â chael prydau ysgol am ddim. Bydd y plentyn o hyd yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim neu wedi'i amddiffyn, a gall ddewis cael y prydau rywbryd eto yn ystod y cyfnod cyflwyno os bydd yn dymuno hynny. Felly, mae'n bwysig cadw cofnodion da am gymhwysedd i gael prydau ysgol am ddim ac amddiffyn wrth bontio, hyd yn oed os na fydd plant yn dewis cael y prydau.

Ysgolion

A yw ysgolion wedi cael gwybod am y newidiadau hyn?

- Ar hyn o bryd, rydym ni'n drafftio cwestiynau cyffredin y gall awdurdodau lleol (ALlau) eu defnyddio er mwyn rhannu gwybodaeth am y newidiadau hyn gyda'u hysgolion. Hefyd, rydym ni'n paratoi cwestiynau cyffredin i rieni, a bydd y rhain yn cael eu dosbarthu.
- Awdurdodau lleol sy'n gyfrifol am gyfleu'r newidiadau hyn i'w hysgolion ac am wneud yn siwr bod ysgolion yn gallu rhoi adroddiadau cywir am brydau ysgol am ddim, ar gyfer ffurflenni CYBLD.

Beth sy'n digwydd mewn ysgolion heb chweched dosbarth?

- Nid yw prydau ysgol am ddim yn cael eu darparu yn y sector Addysg Bellach yng Nghymru, felly ni fydd plant sy'n mynychu Sefydliadau Addysg Bellach yn cael prydau ysgol am ddim.

Beth sy'n digwydd os bydd y plentyn yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim neu wedi'i amddiffyn, ond nid yw eisiau cael y prydau?

- Gall rhieni neu eu plant ddewis peidio â chael prydau ysgol am ddim. Bydd y plentyn o hyd yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim neu wedi'i amddiffyn, a gall ddewis cael y prydau rywbryd eto yn ystod y cyfnod cyflwyno os bydd yn dymuno hynny. Felly, mae'n bwysig cadw cofnodion da am gymhwysedd i gael prydau ysgol am ddim ac amddiffyn wrth bontio, hyd yn oed os na fydd plant yn dewis cael y prydau.